

“Generalno, Kaštijun je, tko god što mislio, uspješan projekt. Možemo ga usporediti, naprimjer, s takvim centrom u Ljubljani. To je ista razina. Samo što Slovenci kao Slovenci svoje projekte hvale. A mi...”

Piše Robert FRANK
Snimio Milivoj MIJOŠEK

Direktor Fonda za zaštitu okoliša i energetsku učinkovitost Siniša Kukić prije svega je veliki prijatelj Istre. Vukovarac rođenjem, Zagrepčanin poslom i karjerom, Istranin je određenjem. U Zagrebu radi, u Istri živi. I nije to nevažno jer Kukić ne samo da ne skriva fascinaciju Poluotokom, ljudima, odnosima i tolerancijom koja je i njega, na kraju, ovdje privukla i zadržala, nego želi da Istra i dalje bude prva i prije svih ostalih u mnogim postignućima. U tom kontekstu, neovisno o tome tko o njemu što misli, Kukić smatra da je Županijski centar za gospodarenje otpadom (ŽCGO) Kaštijun projekt koji Istru stavlja u poziciju napredniju od ostalih hrvatskih županija. I dok u drugim županijama otpad još uvijek na sramotan način završava na raznim odlagalištima, udolinama i livadama, Istra s Kaštijunom, uz Marišćinu u Primorsko-goranskoj županiji, jedina ima ustrojen i organiziran centar za gospodarenje otpadom. Time je napravila veliki iskorak. Kukić, kao direktor Fonda koji na određeni način pokriva rad ŽGCO-a, zato ne skriva koliko mu je važno da Kaštijun, nakon brojnih očekivanih problema, što prije profunkcionira na još bolji način.

Informiranje javnosti

„Razumijem da su na početku i od samog početka postojele odredene porodajne muke. U međuvremenu, nakon što je centar otvoren prošao je period testnog rada te su otklonjeni svi nedostaci koji su tijekom tog perioda uočeni. Napravila se dodatna optimizacija, a izgrađeni su i novi boksov za sušenje i stabilizaciju otpada nakon biološke obrade. Centrom se dobro upravlja i sve kritike, koje su u početku možda bile opravdane, sada više pripadaju kontekstu političkih razmimoilaženja. Generalno, Kaštijun je, tko god što mislio, uspješan projekt. Možemo ga usporediti, naprimjer, s takvim centrom u

ŽIVOTNA PRIČA DIREKTOR FONDA ZA ZAŠTITU OKOLIŠA I ENERGETSKU UČINKOVITOST

Siniša Kukić:

Volim Istru, volim ovdje živjeti, volim Ulysses! I da, znam da je Kaštijun projekt po kojem je ova regija daleko ispred svih ostalih u Hrvatskoj

Razumijem da su na početku i od samog početka postojele odredene porodajne muke. U međuvremenu, nakon što je centar otvoren prošao je period testnog rada te su otklonjeni svi nedostaci koji su tijekom tog perioda uočeni. Napravila se dodatna optimizacija, a izgrađeni su i novi boksov za sušenje i stabilizaciju otpada nakon biološke obrade. Centrom se dobro upravlja i sve kritike, koje su u početku možda bile opravdane, sada više pripadaju kontekstu političkih razmimoilaženja. Generalno, Kaštijun je, tko god što mislio, uspješan projekt, kaže Kukić

Ljubljani. To je ista razina. Samo što Slovenci kao Slovenci svoje projekte hvale. A mi... Koliko god se nekad zanosimo te pravimo važni i kad ne treba, isto tako ponекad znamo preterivati u kritici i nezadovoljstvu. Kad je u pitanju gospodarenje otpadom, kod nas je uvijek izražen sindrom - „može, samo ne u mom dvorištu“. To čak ide do te mjere da ponekad ne želimo prihvati dobra i održiva rješenja koja su u skladu s ekološkim standardima. Svjestan sam da će zbor ovog možda stati na žulj ili isprovocirati neke pojedince koji na kritici rada Kaštijuna skupljaju političke bodove na lokalnoj razini. No u globalu, ponovit ću, Kaštijun je dobar projekt, i bit će, s vremenom, još bolji. Iskreno, dok nisam preuzeo upravljanje Fondom za zaštitu okoliša i energetska učinkovitost, i ja sam kritičnije gledao na slučaj s Kaštijunom. Sad, s iskustvom čovjeka koji je prošao kroz nekoliko sličnih centara i van Hrvatske, shvaćam da je ovaj ŽGCO na jako visokoj razini. Istra je zahvaljujući tome puno, puno ispred ostalih hrvatskih regija, i to u procesu od razvrstavanja otpada pa sve do konačne obrade, kaže Kukić. Reći će i da su, što se nekako podrazumijeva i razumljivo je, sve promjene koje se događaju naprosto podložne kritici. Mi smo, kazat će, ljudi koji ponekad teže podnose promjene, no ono što je napravljeno po pitanju gospodarenja otpadom, izuzetno je važno.

„Nema razloga u to sumnjići. Samo je potrebno povjerenje, kontinuirano informiranje javnosti i dobra komunikacija s gradima“, kaže Kukić. Svjestan je da oni koji su se potput Istarske županije prvi uhvatili gradnju Županijskog centra za gospodarenje otpadom, zbog toga snose rizike prvi početaka kad se pojavljuju nedoumice, greške i kritike.

„Važno je da postoji dobra volja i da stvari s vremenom sjednu na svoje mjesto. Skuplja se iskustvo koje je važno. Istra je, budimo realni, prva u Hrvatskoj krenula s gospodarenjem otpadom. Odstala je od divljih deponija i odlagališta bez kontrole. Na taj način službena je politika pokazala da cijeni prostor, da želi očuvati prirodu te da naglašava ekološki pristup. Misija se polako ispunjava jer će ova regija biti prva u Hrvatskoj koja adekvatno zbrinjava otpad. Istra će po tom pitanju postati zelena regija. Nikako nemojte podcijeniti značaj te sintagme u percepciji turista“, kaže Kukić.

Kukićeva životna filozofija je prilično jednostavna - ide tamu gdje se osjeća ugodno i pozeleno. U privatnom smislu odabir Istra kao mjesa života je očito kulminacija, ispunjenje snjećiveka koji je prethodno među ostatim bio i na visokim pozicijama u Hrvatskim vodama, Agrokoru te mnogim značajnim hrvatskim tvrtkama, a uspješno se okušao i u privatnom biznisu. Kukić je, u

ovom trenutku, najviše rangirani stanovnik Istre s poslom u Zagrebu. Uz bok njemu mogao bi ići bivši menadžer iz Adrisa Damir Vandelić, sada ravnatelj Fonda za obnovu Zagreba. Oboje su, zanimljivo, došli u Istru koju su zavoljili i prihvatali.

„U Istru sam došao jer sam je izabrao, a ne zato što sam morao. Moj rodni grad je Vukovar za kojeg me vežu nezaboravne uspomene, uspomene koji nikada neću zaboraviti i koje će me pratiti gdje god ću biti. Moj dom je sad Istra - Poreč i Tar. Tu mi je sin, unuk i obitelj. Istra živi svoju priču, ta tolerancija, multikulturalnost i sloboda koji ovdje vladaju, to nije foliranje. Prepoznajem ikrenost i jednostavnost, što je važno u vremenima opće komplikiranosti, složenih odnosa i, budimo iskreno, svudje prisutnog licemjerstva. Ovdje sam pronašao život komplementarnih onome koji sam zagovarao i želio živjeti. Pronašao sam ga i zahvaljujući Kazalištu Ulysses koje promovira meni blizak sustav vrijednosti. To me kazalište, sa svojom filozofijom, također potaknulo da dodem živjeti u Istru. Punih 16 godina vezan sam za Ulysses preko kojeg sam s Istrom i u Istri doživio prekrasna iskustva. Na neki način upoznao sam dušu i otvorenost Istre. Dva su razloga zašto sam poklonik teatra Ulysses. Tu je, ispred svega, moj veliki prijatelj, uzor i kum Rade Šerbedžija. Priznajem, cijeli sam život šerbedžjanac! U punom smislu i značenju te riječi i tog pojma. Tu je i Duško Ljubić, moj veliki prijatelj, menadžer u kulturi, čovjek koji nosi kulturni biznis i u Hrvatskoj, ali i u Istri. Volum kazalište i masu tih ljudi koje sam upoznao preko Ulyssesa, od Angeline Jolie, Vanesse Redgrave, Ralphe Fiennesa, Annette Bening, Franca Nera... Mnogi naši poznati glum-

ci odigrali su tu neke od svojih najboljih uloga. Volim Lenkinu režiju, koja me odusevljava iz predstava u predstavu. Volim taj poredni, spektakularni, prirodni mediteranski ambijent u kojem je, kako je Rade to poetski rekao, svaki zid sjećanje, a svako drvo nada. Ulysses je kulturno oplemenjivanje Istre, dimenzija koja je dodatno upotpunjiva, a Brjuni na kojima se to odvija baza u kojoj je sve jednostavno, iskreno, nepretenciozno, skromno, čak pomalo spartansko, jede se u menzi, spava u prastarim sobama starim 60, 70 godina. I uživa se u tome. Rade je sa svojim kazalištem napravio nevredni promociju Brjuna, ali i cijele Hrvatske“, kaže Kukić.

Cilj Fonda

No jedan dogadaj koji je ovo ljetno poremetio Kukićevu brijušku idilu i životnu sreću bio je preran, iznenadni i tragični odlazak Gorana Počuće, jednog od njegovih najboljih prijatelja. S tim rodom Osječaninom, koji je također svim srcem prigrijlo Istru i Istra njega, dijelio je sličan život-

“Cijena koju plačaju gradani kada se otpad obraduje ne može se usporediti s cijenom kada se prikupljeni otpad bacao na odlagalište

nam svima nedostaje rutina. Želim kroz konstantnost naših programa dati jednu dozu sigurnosti i gospodarstvu i javnom sektoru, a s većinom programa nastavljamo i u 2021. godini. Nastaviti ćemo, na primjer, s programom energetske obnove kuća, ići ćemo s ruralnom elektrifikacijom za gradane koji ma nije dostupna mreža, ulagati ćemo u projekte obnovljivih izvora energije, a nastavljamo i s poticanjem transformacije prometnog sustava. U nekim europskim državama već je prošle godine broj novih električnih vozila premašio broj kupljenih klasičnih vozila, što daje dobar signal u kojem smjeru i kojom brzinom ide ova transformacija. Pomagat ćemo i komunalnim društvima da nabave što im

niti put. „Goranova prerana smrт me strašno pogodila, teško mi je to bilo prihvatiti. Goran je bio osoba koja je nas istarske Slavonice držala na okupu. Bio je čovjek koji je usprkos svim nepravdama s kojima je u životu bio suočen, bio i ostao čovjek pomirje i tolerancije. Uvijek je pazio da ne ide malen ispod zvjezdica, da ga kroz život određuju njegova djela, njegova spremnost da pomaže drugima i spremnost da oprosti. Goran je bio čovjek velikog srca koje je na žalost prerano prestalo kući“, kazao nam je Kukić prepun emocija zbog gubitka prijatelja i traume koja će ga pratiti cijeli život.

“Istra je, budimo realni, prva u Hrvatskoj krenula s gospodarenjem otpadom. Odušta je od divljih deponija i odlagališta bez kontrole. Na taj način službena je politika pokazala da cijeni prostor, da želi očuvati prirodu te da naglašava ekološki pristup. Misija se polako ispunjava jer će ova regija biti prva u Hrvatskoj koja adekvatno zbrinjava otpad. Istra će po tom pitanju postati zelena regija. Nikako nemojte podcijeniti značaj te sintagme u percepciji turista

nacionalna i EU sredstva. To dokazuju brojni projekti koje je Fond do sada sufinancirao u Istri. Uz to i gospodarstvenici, ali i gradani u Istri, shvaćajući prednosti i dugoročnu isplativost ulaganja u korištenje zelenih tehnologija. Upravo zato imamo sve veći broj onih koji se okreću korištenju obnovljivih izvora energije“, kaže Kukić.

Uz poslovnu i stručnu dimenziju, Kukić u vodenju Fonda želi utakti i neke svoje stavove o zaštiti planeta, okoliša, zraka, prirode, svega što nas okružuje i omogućava nam da preživimo kao vrsta.

Nedavno sam gledao posljednju u

“Moramo ozbiljno shvatiti aple znanstvenika, ali i apele prirode u obliku klimatskih i drugih promjena koje mijenjaju naš planet. Nedavno sam gledao posljednju u

nizu dokumentarnih filmova Sir Davida Attenborougha koji je svojevrsno upozorenje da smo kao društvo dosegnuli kritičnu točku održivog rasta te da u svrhu opstanaka ljudske vrste moramo zaštiti i očuvati i druge biljne i životinjske vrste na našem planetu. Zato moramo biti odgovorni, u svakodnevnom životu trebamo ekološki promišljati i ići prema pozitivnim promjenama“, kaže Kukić ne skrivajući odusevljenje Attenboroughovim životnim opusom.

„Na to nitko pametan i odgovoran ne može ostati ravnodušan“, zaključiće će.

Neminovo, u razgovoru koji smo s njime vodili, ŽGCO Kaštjun se nameće kao nezaobilazna, ustvari za Istru najvažnija tema. Činjenica je kako je upravo Kukić, nakon višegodišnjih neslaganja oko odvoza smeća na Kaštjun, na određeni način za zajednički stol posjedio Istarsku županiju i Grad Umag. Po tom pitanju postignut je konsenzus koji bi trebao biti dokaz kako je Kaštjun nadstranačko pitanje.

„Ne bih ja tu na sebe preuzimao

zasluge mirotvorca koji je pomirio sukobljene strane. Istra je da su i Boris (op. Miletić) i Vili (op. Bassanese) moji dugogodišnji prijatelji.

Oni su prije svega ozbiljni i odgovorni političari koji misle na dobrobit i prosperitet svojih građava. Uostalom, njihovi birači su im to honorirali pa su zato tako dugo i na vlasti. Oni, ali i svи drugi oko Kaštjuna, od župana Radina, direktorice Vesne Dukić i ostalih aktera su svjesni da je Istra napravila iskorak u gospodarenju otpadom, a sve u svrhu postizanja ciljeva zaštite okoliša koje propisuju EU direktive. Svima njima je u interesu održivi prosperitet Istre kao regije, a očuvana priroda i okoliš, uz turizam i sve gastronomске adute Istre, tome sigurno doprinosi. Kad se tako postavi stvar vrlo je lako iznacići rješenje“, kaže Kukić.

Pitali smo ga i kako Fond može pomoći Kaštjunu u zbrinjavanju SRF-a, alternativnog goriva s visokom energetskom vrijednošću. Može li Fond, dok država ne donese odluku o izgradnji energana gdje bi se SRF adekvatno koristio, godišnje finansijski pomagati Kaštjun s iznosom između 5 i 6 milijuna kuna potrebnih za njegovo zbrinjavanje.

„Problematika nepovoljnijih uvjeta u plasmanu goriva iz otpada proizlazi iz činjenice da je radi zabrane uvoza u Kinu doslo do oštrog pada izvoza plastike i papira za reciklažu. To je posredno utjecalo i na povećanje cijene koja će to trebaju plaćati Kaštjun. I Fond i resorno ministarstvo se tu angažiralo te je centru odobrilo sufinanciranje od 5,6 milijuna kuna koji će se do konca 2021. godine koristiti za te namjene. Taj novac će im sigurno pomoći da premoste trenutnu situaciju, a ovisno o budućim okolnostima na tržištu u suradnji s ministarstvom, županijom i centrom poduzimat ćemo daljnje korake kako bi iznašli održiva rješenja“, potvrdio nam je Kukić.

Uz sve to pitali smo ga i kakvu poruku poslati gradanima Istre, ali i hotelijerima i ugostiteljskom sektoru oko toga da otpad koji nastaje od hrane ne mogu bacati uobičajeno smeće, jer onda na Kaštjunu dolazi do smrada i problema s ljudima koji žive oko ŽGCO-a. Poanta je, dakle, da takav otpad ne može i ne smije završavati na Kaštjunu pa se nameće potencijalno rješenje u lokalnim komunalcima.

Uz sve poteškoće u ovoj godini, da tako da se u Istri, za razliku od ostatka Hrvatske, nijedan kila otpada više ne odlaže na divlje čime se uništava priroda i stvara ozbiljni ekološki problemi, već je sve u zatvorenom sustavu Kaštjuna. Kratkorочно su Istrani u malo nepovoljnijoj situaciji zbog cijene zbrinjavanja otpada, no isto kratkorочно, a posebno srednjoročno i dugoročno u prednosti su pred ostatom Hrvatske jer rješavaju jedno od najvećih pitanja - pitanje zbrinjavanja otpada.

„Sve što je navedeno točno je. Cijena koju plaćaju gradani kada se otpad obraduje ne može se uspoređivati s cijenom kada se prikupljeni otpad bacao na odlagalište. Europa je postavila ciljeve i način na koji treba postupati s otpadom. Hrvatsku od 2018. godine ima zabranu odlaganja neobradenog otpada. To što Istra, uz PGŽ jedinu županiju u Hrvatskoj, zadovoljava uvjete koje postavlja Evropska unija može biti samo pozitivno, kako za okoliš tako i za imidž Istre. Ispunjavanje tih ciljeva ima svoju cijenu. Važno je reći da cijela Hrvatska u gospodarenju otpadom mora zadovoljiti uvjete Evropske unije i od toga ne možemo početi. Svi volimo govoriti o zaštiti okoliša, kružnoj ekonomiji ali nije lako uspostaviti učinkovite sustave. Nažalost ponekad moramo čuvati okoliš od samih sebi. Istra je, tako bih i zaključio, otisla dalje, daleko ispred svih“, rečeo je Kukić.

“U Istru sam došao jer sam je izabrao, a ne zato što sam morao. Moj rodni grad je Vukovar za kojeg me vežu nezaboravne uspomene, uspomene koji nikada neću zaboraviti i koje će me pratiti gdje god ću biti. Moj dom je sad Istra - Poreč i Tar. Tu mi je sin, unuk i obitelj. Istra živi svoju priču, ta tolerancija, multikulturalnost i sloboda koji ovdje vladaju, to nije foliranje

kako iskoristiti hrani koju nismo upotrijebili za novi obrok. Otpad od hrane je u nadležnosti Ministarstva poljoprivrede, no jedan segment smo obuhvatili i mi u našoj informativno-edukativnoj kampanji „Nisam za bacit“, a u pripremi imamo i program koji će biti usmjeren na hotelski sektor. Ministarstvo gospodarstva i održivog razvoja vrlo ambiciozno je postavilo ciljeve u pogledu gospodarenja otpadom, napredak se vidi jer je postotak odvojenog prikupljanja otpada na razini Hrvatske u 2019. porastao za šest posto.

tirano da prihvati enormne količine otpada do kojeg dolazi u pojedinim ljetnim danima kad je u Istri preko pola milijuna turista. Kako rješiti i taj problem pitali smo direktora Fonda.

Dodatni angažman

„Sigurno će biti potreban dodatni angažman jedinica lokalne samouprave. I to u većoj stopi odvajanja prikupljenog otpada koji onda ni neće doći na obradu u Centar. Zato je Fond nabavio spremljene za odvojeno prikupljanje otpada za cijelu Hrvatsku

**Istarska Kreditna Banka
Umag d.d.**

**Čestit Božić,
sretna i uspješna
nova godina**

**Auguri di buon Natale
e felice Anno Nuovo**

www.ikb.hr